

Bilaga B. Observationsunderlag av undervisningens resultat i lärande

B.1. Falkenbergs observationsunderlag för litteracitet

Förskolan och förskoleklassen har lyckats med undervisningsuppdraget när barnen/elevorna:

METASPRÄKLIG UPPMÄRKSAMHET	Rimmar med viss hjälp. Delar upp ord i stavelser (exempelvis genom att klappa). Urskiljer ljud i orden (början och slut). Känner igen ordbilden för sitt namn. Känner med viss hjälp av sammanhanget igen enklare återkommande skrivna helord.	Känner igen läsriktningen. Kan vissa bokstäver. Med viss hjälp delar och sätter samman enkla ord i ljud. Med viss hjälp delar och sätter samman enkla ord med bokstäver. Känner igen vissa ord som helord. Skriver sitt namn och vissa enklare ord.	Känner igen hur de flesta bokstäver låter. Känner igen de flesta gemener och versaler. Delar upp och sätter samman ord i ljud. Delar upp och sätter samman ord med bokstäver.	Vet hur alla bokstäver låter. Känner igen gemener och versaler. Kan ta isär och sätta ihop ord på egen hand. Kan ta isär och sätta ihop enklare meningar på egen hand.
FÖRSTÅELSE	Tolkar bilder, tecken och symboler och kan lägga bilder i en logisk berättarordning. Tolkar enklare berättelser även utan bilder. Behandlar böcker och skrivverktyg på ett ändamålsenligt sätt. Talar med hela meningar. Benämner föremål i sin vardag med rätt begrepp.	Bidrar med idéer i samtal om texter. Bidrar med idéer i gemensamt skrivande. Kommunicerar budskap till och avläser budskap från andra genom text. Berättar en historia eller en upplevelse med inledning- handling – avslut.	För med viss hjälp enklare resonemang om texters innehåll. Förutspår vad som ska hända i en berättelse. Återberättar ett innehåll muntligt, genom drama, lek och estetiska arbetsformer. Kan konstruera en berättelse med en röd tråd i handlingen.	För enkla resonemang om texters innehåll tillsammans med andra. Kopplar text till egna upplevelser och andra företeelser i omgivningen. Läser en kort text. Skriver en kort och enkel text med röd tråd i handlingen på egen hand.
SPRÅKGLÄDJE OCH ANVÄNDBARHET	Visar uppmärksamhet och intresse vid högläsning. Använder låtsasskrivande och låtsasläsande i sina lekar.	Experimenterar spontant med språket, ord, ljud, bokstäver. Berättar egna berättelser om sig själv och andra i drama och lek.	Skriver spontant egna kortare berättelser eller meddelanden med viss hjälp. Diskuterar innehållet i högläsning spontant utifrån sina egna erfarenheter. Använder högläsningens innehåll spontant i egna lekar.	Skriver på egen hand för att minnas, berätta och kommunicera. Tar del av högläsning av intresse för innehållet. Läser av intresse för innehållet.

PROGRESSION →

B.2. Katrineholms observationsunderlag för språkutveckling

	Metaspråklig uppmärksamhet och ordförråd	Förståelse	Kommunikation och språkanvändning
Fortsatt språkutveckling	<p>Känner igen läsriktningen.</p> <p>Kan flera bokstäver.</p> <p>Med viss hjälp delar och sätter samman enkla ord med bokstäver.</p> <p>Känner igen flera helord.</p> <p>Skriver sitt namn och vissa enkla ord.</p> <p>Använder hela meningar med 6–7 ord samt bisatser.</p> <p>Anger synonymer till enklare ord.</p>	<p>För med viss hjälp enklare resonemang om texters innehåll.</p> <p>Bidrar med idéer i gemensamt skrivande.</p> <p>Kommunicerar budskap till och avläser budskap från andra genom text.</p> <p>Berättar och återberättar en berättelse med röd tråd och inledning – handling – avslut.</p> <p>Kommunicerar meddelanden med andra språkliga medel som dans, bild, musik, drama.</p> <p>Kan med stöd följa en enklare instruktion med ord och bild.</p>	<p>Samtalar med andra och kan i dialogen beskriva erfarenheter, händelser, drömmar och förhoppningar.</p> <p>Förklarar sina ståndpunkter.</p> <p>Lyssnar på andras argument och idéer.</p> <p>Använder högläsningens innehåll spontant i egna lekar.</p>
Påbörjad språkutveckling	<p>Rimmar med viss hjälp.</p> <p>Delar upp ord i stavelser (exempelvis genom att klappa).</p> <p>Urskiljer ljud i orden (början och slut).</p> <p>Känner igen ordbilden för sitt namn.</p> <p>Känner med viss hjälp av sammanhanget igen enklare, återkommande skrivna helord.</p> <p>Använder hela meningar med 3–4 ord.</p> <p>Använder vissa murbruksord.</p> <p>Varierar mellan olika ord.</p>	<p>Tolkar bilder, tecken och symboler och kan lägga bilder i en logisk berättarordning.</p> <p>Tolkar enklare berättelser även utan bilder.</p> <p>Behandlar böcker och skrivverktyg på ett ändamålsenligt sätt.</p> <p>Benämner föremål i sin vardag med rätt begrepp.</p> <p>Visar uppmärksamhet och intresse vid högläsning.</p> <p>Uttrycker sig med andra språkliga medel som dans, bild, musik, drama.</p> <p>Kan avläsa en enklare bildinstruktion.</p>	<p>Samspekar med andra med ord, gester, mimik och kroppsspråk.</p> <p>Deltar i kommunikation om kända företeelser.</p> <p>Uttrycker enklare önskemål och idéer.</p> <p>Visar uppmärksamhet när andra uttrycker sig.</p> <p>Använder låtsasskrivande och låtsasläsande i sina lekar.</p>